

en Regel om Mandens Erstatningspligt for Brud paa simpelt Ægteskabsløfte, og vi fik i Forordningen af 1734 den bekendte Bestemmelse, som lyder paa, at naar en Mand, som er fyldt 25 Aar, har lovet en Kvinde Ægteskab saaledes at Løftet fremgaar af Breve og Bevisligheder, og derefter har besvangret hende, skal han være forpligtet til at indgaa Ægteskab med hende. Bestemmelsen i den her foreliggende § 2 har ingen af disse Garantier, som findes i den endnu bestaaende danske Ret, og heller ikke de juridiske Garantier, som findes i Bürgerliches Gesetzbuch, saaledes at Forholdet i Virkeligheden bliver det, at en Mand, som har besvangret en erfaren Kvinde, en Enke eller en fraskilt f. Eks., skal være forpligtet til at betale hende en Erstatning for den derved forvoldte Forstyrrelse. Saaledes som de moralske Forhold er nu til Dags, hvor det ikke er ualmindeligt, at en Enke eller fraskilt Frue er forlovet en 3—4 Gange i Løbet af Badesæsonen, forekommer det mig, at en saadan Bestemmelse kan være noget vel haard imod Manden; og at det maaske egentlig nok saa meget tiltrængtes at faa indsats en Bestemmelse, som værner de uskyldige unge Mænd mod kvindelig Forfølgelse. Bestemmelsen i gamle Dage tilsigtede at paalægge den Mand, som havde baaret sig gement ad mod en ung, uskyldig Pige, en Art Pengebod, en Erstatning for den Tort, han havde forvoldt hende og hendes Forældre, men nu til Dags, hvor der ikke en Gang er Tale om en ung Pige, om Datteren af en hæderlig og respektabel Borgerfamilie, men hvor der kan blive Tale om at betale Erstatning til en hvilken som helst Kvinde, som, uden at der foreligger noget skriftligt, hævder at have et mere eller mindre formelt Ægteskabstilsagn, synes jeg, at vi med en Bestemmelse som den omtalte er ude i en noget overdreven Feminisme; hvis der endda fandtes den Tilføjelse, som Bürgerliches Gesetzbuch har, at det skulde være en pletfri, en uskyldig Kvinde, vilde Bestemmelsen have nogen Rimelighed, thi saa kan man sige, at der er tilføjet hende en Tort fra Mandens Side, men naar Bestemmelsen omfatter en hvilken som helst Kvinde, som paastaar at have været forlovet og at have modtaget Ægteskabsløfte af Manden, og Manden ikke kan modbevise dette, saaledes at han er forpligtet til at give hende Erstatning, selv om der ikke foreligger Ægteskabsløfte i nogen bestemt Form, synes jeg, at Bestemmelsen er ganske urimelig. I Stedet for at den som oprindelig tiltænkt skulde virke

som den Bod for en Mand, der bærer sig gement ad overfor en uskyldig Pige, kommer den under vore nuværende Forhold meget let til at virke som en Pengebelønning for den skyldige Kvinde, som øver Afpresning mod Manden, hvor hun kan se sin Fordel derved; thi det kan lige saa vel tænkes at være Kvinden, som har givet ham Ægteskabsløfte, og som har forladt ham, som det kan tænkes at være det omvendte.

I min Barndom var der paa Landet noget, der hed Ringforlovelse. Naar en Karl var ringforlovet, betød det, at nu var det Alvor med Ægteskabet, nu vilde han giftes; men naar han ikke var ringforlovet, men blot havde en Kæreste, saabød det ikke saa meget. Nu til Dags er det derimod, saa vidt jeg ved, ikke ganske ualmindeligt, at en rask Karl er ringforlovet med en 2—3 Piger paa een Gang, og saa er Forholdet i Virkeligheden det, at der slet ikke haves noget Kriterium for, om der foreligger Forlovelse eller ikke. I saadanne Tilfælde, hvor der var afgivet et højtideligt Løfte som i gamle Dage i Form af en Ringforlovelse; kunde man, som Forholdene er paa Landet, maaske med en vis Berettigelse hævde, at Besvangrelse var en Forholdsregel, som med Føje foretoges af den forlovede Kvinde med det forestaaende Ægteskab for Øje, og for saa vidt kunde der være Rimelighed for at give Erstatning; men nu til Dags kan det absolut ikke hævdes. Nu maa det hævdes, at Besvangrelsen i mangfoldige Tilfælde lige saa fuldt falder paa Kvinden som paa Manden.

Bestemmelsen gælder i den foreliggende Form ikke længere alene uskyldige Kvinder, men en hvilken som helst fraskilt, en hvilken som helst Enke, derfor foreslaar jeg denne Paragraf strøget. Den har ikke noget som helst juridisk Grundlag, fører juridisk set ud i den fuldkomne Vilkaarlighed. Man kan naturligvis hævde at, det kommer ikke til at gaa saa galt i Praksis, som det i og for sig kunde efter Paragraffens Formulering, og jeg tror, det er meget muligt; men det er ingen Ros for en Lovparagraf — det har jeg saa tidt været inde paa under Drøftelse af de Lovforslag, der har været forelagt os —, at den ikke vil blive misbrugt, naar den føres ud i Livet; det er derimod en Dadel for den, at den er formuleret saaledes, at den, naar den udføres, kan blive misbrugt; og det kan denne Paragraf i højeste Grad.

De ærede radikale og socialdemokratiske Talere har bebrejdet mig, at jeg, skønt jeg principielt var Tilhænger af det borgerlige Ægteskab, alligevel stemte sammen med de Konservative og Venstre for det fakultative;